

Investeringar och effektiviseringar nödvändiga framöver

Vårens ekonomirapport pekar fortsatt på stora utmaningar framöver. Kommuner, landsting och regioner behöver bland annat investera i allt ifrån skolor, äldreboende till sjukhusbyggnader.

Förra året bjöd på ovanligt höga intäkter och starka resultat i flertalet kommuner. Det berodde främst på ökade skatteintäkter, statsbidrag och reavinster från försäljning av mark och fastigheter. Även om landstingens sammantagna resultat också hamnade på ett svagt plus är det inte långsiktigt hållbart för att klara framtida pensionsutbetalningar och investeringar.

Låneskulden för kommuner, landsting och regioner fortsätter samtidigt att öka på grund av ökade behov av att bygga allt ifrån nya skolor, äldreboenden och sjukhusbyggnader. Det gör att sektorns finansiella sparande i slutändan är negativt.

– Intäkterna har tillfälligt ökat kraftigt, men det har också kostnaderna. Framöver måste vi ta till en rad olika lösningar för att kommuner, landsting och regioner ska kunna klara välfärdsuppgifterna, säger Lena Micko, ordförande för Sveriges Kommuner och Landsting.

Gapet mellan intäkter och kostnader växer

Under året är svensk ekonomi fortsatt stark med växande sysselsättning och skatteunderlag. Den största bristen på arbetskraft finns just i offentlig sektor - inte i näringslivet, som annars är det normala.

Från och med nästa år beräknar SKL att skatteunderlaget utvecklas betydligt långsammare, trots att befolkningen växer.

– Den demografiska utvecklingen, med fler barn och äldre, innebär att behovet av kommunsektorns verksamheter förväntas öka betydligt snabbare än vad skatteunderlaget gör, säger Annika Wallenskog, chefekonom på SKL.

Fram till 2020 bedöms gapet mellan intäkter och befolkningens behov av välfärdstjänster vara omkring 40 miljarder kronor - om inget görs.

Stora investeringsbehov i skola, sjukvård och äldreomsorg

Inom de närmaste fyra åren beräknas även behovet av investeringar att öka kraftigt. De 233 kommuner, som har svarat på SKL:s enkät, kommer att bygga cirka 600 förskolor, 350 grundskolor och gymnasieskolor, 350 gruppboenden och äldreboenden och 150 nya idrottsanläggningar. Därutöver finns ett betydande behov av att bygga nya bostäder samt rusta upp befintliga byggnader och anläggningar. För landstingens del handlar det främst om att bygga ut kollektivtrafiken, uppradera sjukhusbyggnader och medicinteknisk utrustning.

Effektiviseringar och ökade statsbidrag behövs

För att kostnader inte ska överstiga intäkter framöver kommer en rad olika åtgärder behöva vidtas. Kommuner, landsting och regioner behöver effektivisera verksamheten med allt ifrån ny teknik till förebyggande vård, medan staten behöver skapa förutsättningar för att det ska kunna ske.

– Den statliga detaljstyrningen måste minska, samtidigt som staten behöver skjuta till mer resurser till våra olika välfärdsområden. Riktade statsbidrag måste omvandlas till generella och värdesäkrade för att varje enskild kommun, landsting och region ska kunna planera och sätta in insatser där de gör störst nytta, säger Lena Micko.

– Andra värdefulla åtgärder är att se till att möjligheterna till avtalssamverkan förenklas kommuner och landsting emellan. Och för att öka skattekraften är det också viktigt att se till att vi på ett tidigt stadium kan få fler utrikes födda i arbete, säger Lena Micko.

Läs SKL:s Ekonomirapport här: <https://skl.se/ekonomijuridikstatistik/ekonomi/ekonomirapporten.7150.html>

För mer information:

Annika Wallenskog, chefekonom och chef för avdelningen ekonomi och styrning, tfn: 08-452 77 46, 076-769 77 46, annika.wallenskog@skl.se

SKL presstjänsten

+46(0)8-452 71 01

press@skl.se

[Sveriges Kommuner och Landsting](https://www.skl.se) är en arbetsgivar- och intresseorganisation för landets 290 kommuner och 20 landsting och regioner. SKL ska verka på medlemmarnas uppdrag med utgångspunkt i den lokala och regionala demokratin. SKL:s vision är att utveckla välfärden.